

Kuopion eläkeläisjärjestöjen yhteistyötoimikunta

Kuopion kaupunginhallitukselle

Asia: Alavan toimintakeskuksen vuokrasopimuksen irtisanomisen peruminen

Kuopion kaupungin hyvinvoinnin edistämisen lautakunta irtisanoi Alavan toimintakeskuksen vuokrasopimuksen Kuopion Tilapalveluiden kanssa 16.12.2020 tekemässään päätöksessä 1.1.2021 alkaen, koska kaupungin vuoden 2021 talousarviossa ei ole määrärahaa Alavan toimintakeskuksen (Alava) vuokriin talouden sopeutustoimenpiteistä johtuen. Kyse on 64 000 euron määrärahasta. Eläkeläisjärjestöjen toiminta on suunnitelmallista ja pitkäjänteistä ja ne suunnittelevat jo syksyn 2021 ja kevään 2022 toimintaa. Siksi päätös Alavasta ei voi odottaa toukokuuhun asti vaan päätös on tehtävä välittömästi. Päätös vuokrasopimuksen jatkamisesta tulee olla toistaiseksi voimassa oleva, jotta toiminta Alavassa voi jatkua pitkäjänteisesti ja suunnitelmallisesti.

Alavassa toimiville järjestöille päätös vuokrasopimuksen irtisanomisesta tuli yllätyksenä juuri joulun alla, kun siitä ilmoitettiin 18.12.2020 sähköpostilla. Irtisanomisaikaa siirrettiin 31.1.2021 asti tilojen käyttäjien järjestelyjen mahdollistamiseksi. Järjestöt olivat jo hyvissä ajoin syksyllä suunnitelleet valmiiksi kevään 2021 toimintansa ja varanneet tilat Alavasta. Kuopion Eläkkeensaajat ry lähetti 7.1.2021 muiden järjestöjen valtuutuksella kirjeen kaupunginhallitukselle, jossa vaadittiin kaupunginhallitusta ottamaan tämä asia välittömästi päätettäväkseen ja päättämään niin, että Alavan tilat ovat edelleenkin vapaaehtoistyötä tekevien eläkeläis-, vammais- ja potilasjärjestöjen käytössä maksutta. Järjestöt ottivat myös suoraan yhteyttä joihinkin kaupungin johtaviin päättäjiin ja virkamiehiin. Jos hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan päätös tuli yllätyksenä järjestöille, tuli se yllätyksenä myös monelle päättäjälle. Tämän jälkeen apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas esitti 20.1.2021 hyvinvoinninedistämisen lautakunnalle, että lautakunta päättää jatkaa Alavan vuokrasopimusta 1.1. – 30.6.2021 välisen ajan tai kunnes toiminta voidaan järjestää soveltuvissa tiloissa ja järjestää toiminnan rahoittamiseksi tarvittavat varat. Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta päätti jatkaa Alavan tilojen käyttöä 30.6.2021 asti. Järjestöille päätös ilmoitettiin sähköpostilla 20.1.2021. Lautakunnan pöytäkirjan 1/2021 mukaan asiaa käsitellään seuraavan kerran toukokuussa 2021.

Alavan tilat ovat toimivat järjestöjen käyttöön. Ne ovat lähellä keskustaa, niihin on esteetön pääsy, ilmaisia pysäköintipaikkoja on pihassa ja kadun varressa. Kokoussali on tilava, siinä on äänentoistolaitteet, induktiosilmukka, videotykki ja verkkoyhteydet. Isossa aulassa voi pitää myyjäisiä, kerhotilassa ja liikuntasalissa on säilytystilaa. Ruokasali on tilava ja siinä järjestöt voivat nyt itse keittää kahvia, koska Servica Oy on muuttanut tiloista pois. Hissi ja inva WC takaavat sen, että myös liikuntarajoitteiset voivat käyttää tiloja. Allasosasto ei ole tällä hetkellä käytössä. Kuopiosta ei löydy vastaavia tiloja päiväkäyttöön

ilman, että niihin pitäisi tehdä mittavia korjausinvestointeja. Kaikki eläkeläisjärjestöjen toiminta ei sovi Alavaan, vaan tiloja on varattu myös Suokadun toimintakeskuksesta. Ikäihmisille on tärkeää, että tilat ovat käytössä päiväaikaan.

Alavassa toimii tällä hetkellä seitsemän eläkeläisjärjestöä, potilasjärjestöjä, harrastuskerhoja, Pyhän Pietarin seurakunta ja Kuopion kansalaisopisto. Pelkästään eläkeläisjärjestöjen osallistujamäärä 2019 oli yli 20 000. Osallistujat ovat iältään 65 – 90 vuotiaita. Järjestöillä on satoja vapaaehtoisia ja vertaisohjaajia. Järjestötoiminnan tukeminen on hyvinvointi-investointi ikäihmisiin. Järjestötoiminnalla on vaikutusta ikäihmisten fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin. Se luo osallisuutta ja yhteistoimintaa, edistää liikuntakykyä ja omatoimisuutta, antaa vertaistukea, poistaa yksinäisyyttä, monelle vähävaraiselle eläkeläiselle ainut mahdollisuus osallistua tasavertaisesti, antaa asiantuntijatietoa ravinnosta, liikunnasta, sairauksista, lakiasioista yms. ja neuvontaa palveluiden käytössä. Tästä kaikesta luopuminen tarkoittaa inhimillisen kärsimyksen ja yksinäisyyden lisääntymistä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon kulujen lisääntymistä.

Mitä hyvinvointi on ikäystävällisessä Kuopiossa? Ikäystävällinen Kuopio – ohjelman toteutuksesta kirjoitetaan, että verkostoyhteistyö on tulevaisuuden toimintatapa. Ikäihmisten palvelujen järjestämisessä korostuu yhteistyö kaupungin toimijoiden kesken sekä yrittäjien, järjestöjen, seurakunnan, vertaisohjaajien ja vapaaehtoisten kanssa (Hyvinvointia ikäystävällisesti Kuopiossa, s. 51, 2018). Kaupungin päättäjät ja virkamiehet päättävät irtisanoa järjestöjen käytössä olevat toimitilat ja näin lakkauttaa järjestöjen toimintamahdollisuudet, satojen vapaaehtoisten ja vertaisohjaajien työn, vähentää ikäihmisten osallistumismahdollisuuksia, sosiaalista pääomaa ja hyvinvointia, sulkea asukastupia ja irtisanoa niiden työntekijöitä. Voi kysyä mikä on yliopistokaupungin imago ikäihmisten hyvinvoinnin edistäjänä?

Eläkeläisjärjestöjen yhteistyötoimikunnan puheenjohtaja Tenho Tuppuraisen aloitteesta pidettiin Alavaa koskeva teams -kokous 22.2.2021. Siihen osallistuivat kaupungin edustajina hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentunen ja kansalaistoiminnan palveluiden päällikkö Kati Vähäsarja ja kansalaistoiminnan asiantuntija Sirpa Niemi, eläkeläisjärjestöjen edustajina Tenho Tuppurainen, Raija Mönkkönen, Juhani Mikkonen ja Mirja Syrjänen. Siinä kaupungin edustajat perustelivat Alavan tilojen vuokrasopimuksen irtisanomista ja vetosivat resurssien asettamiin raameihin. He ovat valmiita selvittämään tilakysymystä ja tekemään yhteistyötä järjestöjen kanssa. Järjestöjen edustajat vetosivat siihen, että Alavan tilojen käyttöä pitää jatkaa ja siitä pitää tehdä päätös mahdollisimman pian.

Päätös Alavan tilavuokrien irtisanomisesta tuli siis yllätyksenä. Alavan tilat sopivat hyvin järjestöjen toiminnalle ja tilat ovat aktiivisessa käytössä. Nyt satojen vapaaehtoisten ja vertaisohjaajien vetämä toiminta, johon osallistuu vuosittain yli 20 000 ikäihmistä, uhkaa loppua ja sosiaali- ja terveyspalveluiden käyttö lisääntyä 64 000 euron määrärahan puuttumiseen talousarviossa. Uhattuna on myös Kuopion imago ikäystävällisenä yliopistokaupunkina. Tämä kaikki osoittaa nyt, että yhteistyö kaupungin päättäjien, virkamiesten ja eläkeläis- ym. järjestöjen kanssa on jatkossa entistäkin tärkeämpää. Eläkeläisjärjestöt odottavat nyt kaupungilta pikaista päätöstä ja ovat valmiita yhteistyöhön ikäihmisten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Kuopiossa 3. maaliskuuta 2021

Tenho Tuppurainen
KVES ry
puheenjohtaja
Kuopion eläkeläisjärjestöjen yhteistyötoimikunta
tuppurainenteho(at)wippies.fi

Mirja Syrjänen
Eläkeliiton Kuopion yhdistys ry
varapuheenjohtaja
Kuopion eläkeläisjärjestöjen yhteistyötoimikunta
sihteeri.kuopio(at)elakeliitto.fi

Raija Mönkkönen
KVES ry
raija.monkkonen(at)gmail.com

Juhani Mikkonen
Kuopion eläkkeensaajat ry
vj.mikkonen(at)gmail.com

Jakelu:

Kuopion eläkeläisjärjestöjen yhteistyötoimikunnan jäsenyhdistykset
Pekka Vähäkangas; tuula.tirkkonen(at)kuopio.fi
Kati Vähäsarja; kati.vahasarja(at)kuopio.fi
Janne Hentunen; janne.hentunen(at)kuopio.fi
Sirpa Niemi; sirpa.niemi(at)kuopio.fi
kirjaamo(at)kuopio.fi